

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄSIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annettua lakia siten, että hinnanalennuskorvauksen maksamisesta kananmunapakkamoille ja kananmunavalmistetehtaille luovutettiin 1 päivästä syyskuuta 1989 lukien. Samasta ajankohdasta alkaen kananmunien lisähintajärjestelmää kehitettäisiin ottamalla käyt-

töön sopimuslisä. Sopimuslisä suoritettaisiin kananmunien lisähintaan osoitettavista varoista, jotka luetaan maataloustulolaisissa tarkoitettuun muuhun hintapoliittiseen tukeen. Koska esitys liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, se tulisi käsitellä tulo- ja menoarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annetun lain (1009/84) 1 §:n mukaan lakia sovelletaan asetuksella tarkemmin määriteltävän elinkeinonharjoittajan myyntiä varten luokittelemien ja pakkaamien sekä maasta vietävien ja maahan tuotavien kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastukseen sekä mainitulle elinkeinonharjoittajalle myönnettävän hinnanalennuskorvauksen maksamiseen. Kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annetun asetuksen (64/85) 1 §:n mukaan tarkoitetaan elinkeinonharjoittajalla tässä yhteydessä maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston tunnuksen saanutta liikevaihtoverovelvollista yritystä (pakkaamo), joka luokittelee ja pakkaa kananmunia, sekä liikevaihtoverovelvollista yritystä

(kananmunavalmistetehdas), joka valmistaa kananmunavalmisteita.

Lain tarkoituksena on, että kaikki pakkaamojen kautta markkinoitavat kananmunat ja kananmunavalmisteet kävisivät läpi asianmukaisen tarkastuksen ja luokittelun. Lisäksi lain nojalla suoritetaan pakkaamoille ja kananmunavalmistetehtaille hinnanalennuskorvausta, joka on kiloa kohden 4 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta tavoitehinnasta. Hinnanalennuskorvauksella pyritään kananmunien laadun parantamiseen. Korvauksen saannin ehtona on, että kananmunat tarkastetaan, laatu-luokitellaan ja laatuhinnoitellaan kyseisen lain ja sen perusteella annetun asetuksen sekä elintarvikelain (526/41) perusteella annetun kananmuna-asetuksen (799/77) edellyttämällä tavalla. Korvauksen saannin edellytyksenä on myös se, että pakkaamo maksaa kaikille tuottajille samaa hintaa. Pakkaamoille maksettava korvaus asettaa pakkaamojen kautta ja suo-

raan maataloilta vähittäiskauppaan toimitetut kananmunat taloudellisesti samaan asemaan.

Voimassa olevan lain mukaan tarkastusten toimittaminen kuuluu maatilahallitukselle ja valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitokselle. Hinnanalennuskorvauksen maksamisesta huolehtii maatilahallitus, joka myös johtaa tältä osin lain noudattamisen valvontaa.

Tarkoituksena on, että kananmunatuotannon annettaisiin tuottajille mahdollisuus siirtää 1 päivästä syyskuuta 1989 sopimustuotantojärjestelmään, jossa kananmunantuottaja tekisi sopimuksen tuotantokiintiönsä rajoissa pakkaamon tai muun vastaavan laitoksen kanssa tuottamiensa munien toimittamisesta pakkaamoon tai laitokseen. Sopimuksen tehneille tuottajille maksettaisiin muuhun hintapoliittiseen tukeen kuuluvaa sopimuslisää, joka on tarkoitus yhdistää kananmunien lisähintajärjestelmään. Sopimusjärjestelmällä arvioidaan saavutettavan useita merkittäviä etuja, muun muassa kananmunamarkkinoiden ohjattavuus tulisi paranemaan ja vientiä voitaisiin vähentää. Sopimusehtoihin kuuluisi tuotantokauden lyhentäminen nykyisestä, mikä parantaisi kananmunien laatua. Kulutukseen menevien kananmunien laatua parantaisi myös se, että sopimuslisän maksamisen ehtona olisi kananmunien laadun tarkastaminen lain mukaisella tavalla.

Laissa maatilahallitukselle määrätyt tarkastus- ja johtotehtävät liittyvät kokonaan hinnanalennuskorvauksen maksamiseen. Lakia olisi muutettava poistamalla siitä kaikki hinnanalennuskorvauksen maksamiseen liittyvät määräykset. Lakiin jäisi muutosten jälkeen

kananmunien ja kananmunavalmisteiden elintarvikehygienistä tarkastusta koskevat osat, joiden ylin johto kuuluisi edelleenkin maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosastolle ja varsinaisten tarkastusten toimittaminen valtion maitotalouden tarkastuslaitokselle.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Kananmunapakkaamoille on viime vuosina maksettu hinnanalennuskorvauksia keskimäärin 30 miljoonaa markkaa vuosittain. Tarkoituksena on, että sopimuslisä maksettaisiin maataloustulolaisissa tarkoitettuun muuhun hintapoliittiseen tukeen osoitetuista varoista.

Esityksellä ei ole organisatorisia vaikutuksia.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Lakiehdotus liittyy vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen, minkä vuoksi se olisi käsiteltävä tulo- ja menoarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (1009/84) 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (928/87), sekä *muutetaan* lain nimike, 1 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 6 ja 14 §, seuraavasti:

Laki

kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta

1 §

Tätä lakia sovelletaan asetuksella tarkemmin määritettävän elinkeinonharjoittajan myyntiä varten luokittelemien ja pakkaamien sekä maasta vietävien ja maahan tuotavien kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastukseen.

4 §

Tässä laissa tarkoitettun kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksen suorittaa valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen valtuuttamalla virkamiehellä on oikeus tarkastuksen toimittamista varten päästä tässä laissa tarkoitettuja tuotteita pakkaavien ja valmistavien elinkeinonharjoittajien valmistus-, va-

rasto- ja säilytyspaikkoihin sekä saada ne tiedot, jotka ovat tarkastuksen toimittamista varten tarpeen.

— — — — —

6 §

Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksella on oikeus periä suoritteistaan valtiolle maksuja, jotka vahvistetaan asetuksella valtion maksuperustelaisissa (980/73) säädettyjen yleisten perusteiden mukaan.

14 §

Tämän lain noudattamisen valvontaa johtaa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto.

—————

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*

L a k i

kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta 28 päivänä joulukuuta 1984 annetun lain (1009/84) 8 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (928/87), sekä *muutetaan* lain nimike, 1 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 6 ja 14 §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

L a k i

kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta ja hinnanalennuskorvauksen maksamisesta

1 §

Tätä lakia sovelletaan asetuksella tarkemmin määritettävän elinkeinonharjoittajan myyntiä varten luokittelemien ja pakkaamien sekä maasta vietävien ja maahan tuotavien kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastukseen *sekä mainitulle elinkeinonharjoittajalle tämän lain nojalla myönnettävän hinnanalennuskorvauksen maksamiseen.*

4 §

Tässä laissa tarkoitettujen kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksen suorittavat *maatilahallitus ja* valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Maatilahallituksen ja valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen valtuuttamalla virkamiehellä on oikeus tarkastuksen toimittamista varten päästä tässä laissa tarkoitettuja tuotteita pakkaavien ja valmistavien elinkeinonharjoittajien valmistus-, varasto- ja säilytyspaikkoihin sekä saada ne tiedot, jotka ovat tarkastuksen toimittamista varten tarpeen.

6 §

Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksella *ja maatilahallituksella* on oikeus periä suoritteistaan valtiolle maksuja, jotka vahvistetaan

L a k i

kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksesta

1 §

Tätä lakia sovelletaan asetuksella tarkemmin määritettävän elinkeinonharjoittajan myyntiä varten luokittelemien ja pakkaamien sekä maasta vietävien ja maahan tuotavien kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastukseen.

4 §

Tässä laissa tarkoitettujen kananmunien ja kananmunavalmisteiden tarkastuksen *suorittaa* valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitos sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksen valtuuttamalla virkamiehellä on oikeus tarkastuksen toimittamista varten päästä tässä laissa tarkoitettuja tuotteita pakkaavien ja valmistavien elinkeinonharjoittajien valmistus-, varasto- ja säilytyspaikkoihin sekä saada ne tiedot, jotka ovat tarkastuksen toimittamista varten tarpeen.

6 §

Valtion maitovalmisteiden tarkastuslaitoksella on oikeus periä suoritteistaan valtiolle maksuja, jotka vahvistetaan asetuksella *valtion*

Voimassa oleva laki

taan asetuksella maksuperustelaissa (980/73) säädettyjen yleisten perusteiden mukaan.

8 §

Maatilahallitus maksaa valtion varoista asetuksella tarkemmin määrättävälle elinkeinonharjoittajalle hinnanalennuskorvausta tämän suoraan tuottajalta tai keräilyliikkeen välityksellä käsittelemättöminä ostamista kananmunista, jotka elinkeinonharjoittajan on laatuluokitettava ja laatuhinnoiteltava. Hinnanalennuskorvaus on 4 prosenttia kulloinkin voimassa olevasta maataloustulolain mukaan määrätystä kananmunien tavoitehinnasta. Hinnanalennuskorvauksen maksamisen edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittajan tuotantotilat ja toiminta täyttävät asetuksella tarkemmin säädettävät vaatimukset. Lisäksi edellytetään, että elinkeinonharjoittaja maksaa suoraan tuottajalta tai keräilyliikkeen välityksellä käsittelemättöminä ostamistaan kananmunista kaikille saman hinnan kussakin laatuluokassa.

— — — — —

14 §

Tämän lain noudattamisen valvontaa johtaa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto. *Lain 8 §:n osalta valvontaa johtaa kuitenkin maatilahallitus.*

Ehdotus

maksuperustelaissa (980/73) säädettyjen yleisten perusteiden mukaan.

(8 § 1 mom. kumotaan)

14 §

Tämän lain noudattamisen valvontaa johtaa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989.
—————

